

Azonnali fizetés bevezetése – kihívások és lehetőségek

KPMG Tanácsadó Kft.

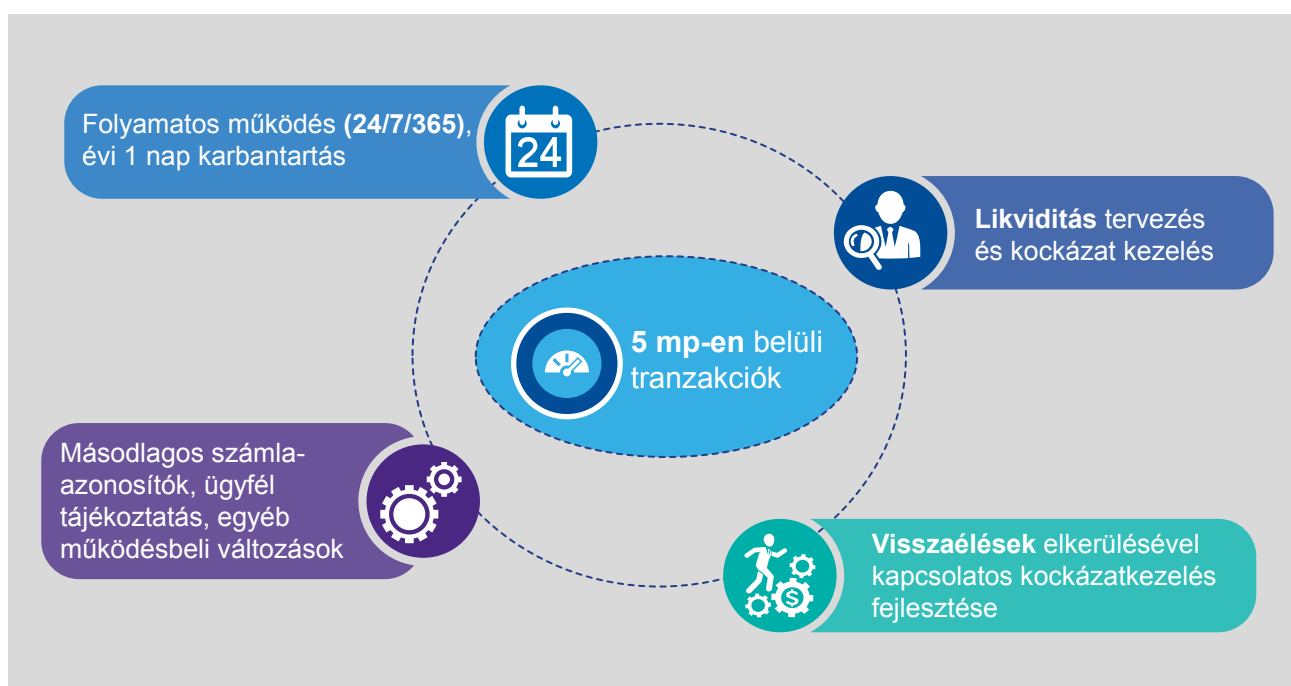

Az azonnali fizetés 2019. július 1-től várható kötelező alkalmazásával, illetve korábban a PSD2¹ 2018. januári hatályba lépésével, a pénzügyi szolgáltatók számos kihívással, de egyben üzleti lehetőséggel is szembesülnek. A versenypozíció és az ügyfélkör megtartása szempontjából kulcsfontosságú az előírásoknak történő megfelelés, valamint a technológiai és folyamatfejlesztésekkel együtt járó üzleti lehetőségek kihasználása.

Elvárások és főbb kihívások röviden

Magyarországon a jelenlegi tervek szerint 2019. július 1-től egységes háttér-infrastruktúrával bevezetésre kerül az azonnali fizetések rendszere, amely szerint 5 másodpercen belül teljesíteni kell az azonnali átutalási megbízásokat. A megfelelő technológiai háttér biztosításán túl az azonnali fizetés az üzleti, adminisztratív, kockázatkezelési és ellenőrzési folyamatokat is jelentős mértékben érinti majd.

Az azonnali fizetési rendszer várhatóan komoly erőforrásokat emészt majd fel a pénzügyi szolgáltatóknál. A szabályozói kötelezettségekre való felkészülésből üzleti előnyt kovácsolhatnak azok a szereplők, akik folyamataik és IT-rendszerük átalakításakor fokozott figyelmet fordítanak a szolgáltatásaik és az ügyfélélmény javítására.

A legfőbb kihívások és lehetőségek az alábbi kategóriákba sorolhatóak:

IT rendszerek átalakítása és fejlesztése

– Alapvető fontosságú fejlesztések

Az azonnali rendszerhez való csatlakozás olyan platformot igényel, amely megbízható, nagy teljesítményű kapcsolatot képes kiépíteni a core banki rendszerek és a GIRO Instant API között. Az MNB által meghatározott 5 mp-es időkorlát, a 7/24-es rendelkezésre állás, az új HCT Inst. szabvány alkalmazása, valamint a nem IBAN alapú tranzakció címzés a korábbi, megszokott gyakorlattól eltérő megközelítést kíván a pénzforgalmi szolgáltatóktól. Ezek megvalósítása akkor lehet sikeres, ha illeszkednek az egységes banki IT stratégiába, figyelembe veszik, hogy a jövőben rövid és középtávon (5-10 év) milyen üzleti és szoftvermegoldások fognak ráépülni a jelenleg kiépítés alatt álló azonnali fizetési rendszerre, és ezek a megoldások jól illeszkednek a pénzforgalmi szolgáltatók informatikai ökoszisztémájába. Ilyen, a közeljövőben várható szoftverek például a pénzmosás megelőzését (AML) és a visszaélések kiszűrését (fraud) elősegítő megoldások vagy a több devizanemet kezelni képes rendszerek.

– FinTech és compliance

Az azonnali fizetés elsősorban nem a kártyás fizetés kiváltását célozza, hanem olyan banki IT megoldást jelent a fizetésekre, amely a mobil informatika korában képes felvenni a versenyt a készpénzes fizetés kényelmével, vagy olyan kihívásokkal, mint a kriptovaluták tranzakciós „nyitvatartási ideje”. Lehetővé teszi, hogy a PSD2 irányelv alapján létrejövő fintech szolgáltatókon, mint új csatornán keresztül az ügyfelek „kézzel fogható”, „látható” szolgáltatásokat kapjanak a magyar bankoktól. Ehhez arra van szükség, hogy a bankok API-tól API-ig (a PSD2 alapján a fintech szolgáltatók felé nyitott Open API-któl a GIRO azonnali fizetés API-ig) konzisztens információbiztonsági és adatbiztonsági megoldásokat vezessenek be. E nélkül mind a pénzforgalmi szolgáltatásról szóló törvény, mind a GDPR szerinti megfelelésben hiányosságok lépnének fel, amik jelentős bírságokhoz, kártérítésekhez és a bank jó hírnevének csorbulásához vezethetnek.

Operáció és kockázatkezelés megfeleltetése

– Folyamatos működés biztosítása (24/7/365)

Az azonnali átutalás azt jelenti, hogy folyamatos és valós idejű működést kel biztosítani. A pénzügyi intézetek és a rendszerhez kapcsolódó szolgáltatók számára minden nap 24 órás „munkanap” és egyben a kamatszámítás szempontjából irányadó értéknapi lesz.

Ennek megvalósítása érdekében elengedhetetlen a belső informatikai rendszerek fejlesztése mellett az egyéb banki funkciók működésének átalakítása is (pl. likviditás menedzsment és pénzforgalom, ügyfélkezelés és tájékoztatás, csalás és pénzmosás megelőzés). Ide sorolandó továbbá a folyamatos ügyfélszolgálat, az éjszakai, hétvégi üzemi ügyletek miatt szükséges humánpolitikai tervezés, az IT-rendszerek rendszeres karbantartásának ütemezése stb.

– Másodlagos számlaazonosítók bekérése, ellenőrzése, nyilvántartása

A másodlagos számlaazonosítók (telefonszám, email cím, belföldi adószám, adóazonosító jel) ügyfél általi bejelentését vagy annak módosítását követően, a kötelezően előírt ellenőrzéstől számított 1 órán belül kell majd bejelenteni a központi adatbázist kezelő szervezethez. Ez elengedhetetlenné teszi a „fizetési felületek” (pl. netbank, mobilbank) és általában az ügyfélkezelés fejlesztését abból a szempontból, hogy be tudják fogadni az azonosítókat. Továbbá, az azonosítók rögzítéskor új vagy gyorsított ellenőrzés bevezetésére lehet szükség.

– Visszaélések elkerülésével kapcsolatos kockázatkezelés fejlesztése

A PSD2 és az azonnali fizetés együttesen jelentős fraud kockázatot eredményez, mivel az ellenőrzési idő lecsökken, és utaláskor azonnal átkerül az utalt összeg a kedvezményezetthez. Az azonosítók ellenőrzésén kívül a fraud menedzsment további belső folyamatainak átvilágítása, fejlesztése válhat szükségessé.

– Likviditás tervezés és kockázatkezelés, pénzforgalom

A munkaidőn kívüli működés bevezetésével a likviditás menedzsment folyamatok átalakítása is szükségessé válik. Az állandó fedezettség biztosítása új elemekkel bővíti, illetve változtatja a likviditás tervezési és kockázatkezelési eljárásokat. Továbbá, a pénzforgalmi folyamatokat is szükséges hozzáigazítani az új rendszerhez.

– Ügyfél-tájékoztatás átalakítása, fejlesztése

Tekintettel arra, hogy késleltetett utalásra nem lesz lehetőség az azonnali fizetés kritériumainak megfelelő utalások esetén, fedezet hiányában gondoskodni kell arról, hogy az ügyfél azonnal értesüljön a tranzakció megghiúsulásáról (banki üzemidőn kívül is). Emellett, a visszaigazolásokat, kivonatokat módosítani kell, hiszen a kedvezményezett másodlagos azonosítóját fel kell tüntetni a kimutatásokon, amit a fizetéskor használt a fizető fél.

Üzleti lehetőségek kiaknázása

– Új termékek / szolgáltatások fejlesztése

Az azonnali fizetés rendszer bevezetése óriási teret nyit a piaci szereplők számára a termékfejlesztés területén, teljesen új dimenzióba helyezi az innovatív fizetési szolgáltatásokhoz kapcsolódó lehetőségeket. Korábban nem tapasztalt lendületet vehet pl. a mobilfizetési és elektronikus kereskedelmi megoldások fejlesztése. Az üzleti oldal mellett az MNB részéről is határozott igényként jelenik meg az új infrastruktúrára épülő kiegészítő szolgáltatások fejlesztése, terjesztése.

– Változó ügyféligények kiaknázása

A hagyományos banki termékeknek is meg kell újulnia, például a cash menedzsment szolgáltatások területén. Megváltozik a banki ügyfelek likviditási helyzete, ami változó igényeket támaszt a forgóeszköz finanszírozási termékek körében is. Változhat az ügyfelek viselkedése a követeléskezelési folyamatokban is: felszólító levelek helyett inkább fizetési kérelem

kiküldéséhez folyamodhatnak. A változások szükségessé teszik egyes szolgáltatások újragondolását, egyúttal alkalmat teremtenek a még jobb ügyfélművelés elérésére.

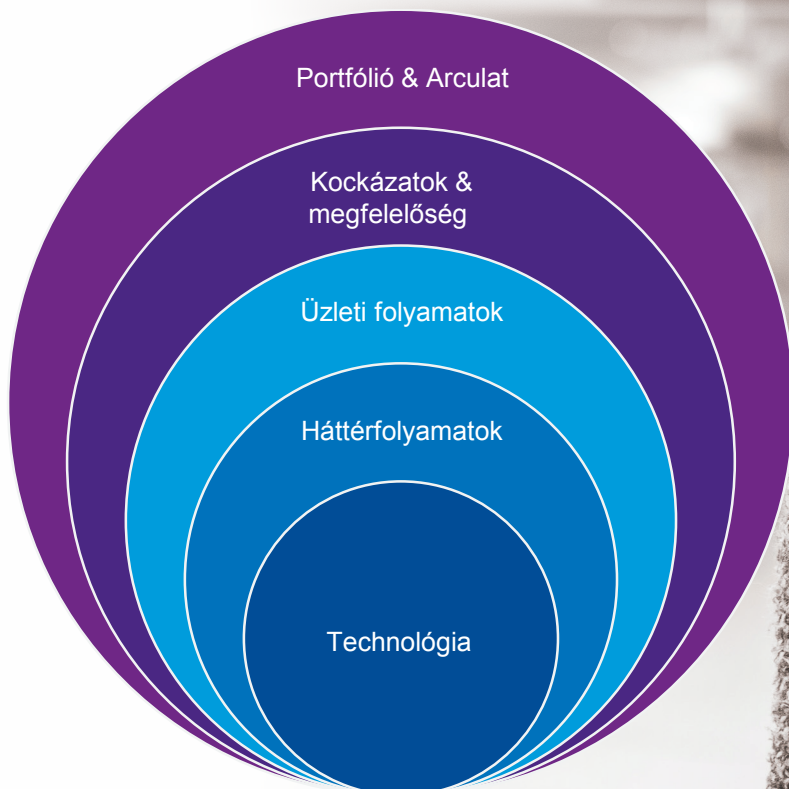
– Ügyfelek viselkedésének megismerése

A jelenleg még jelentős részben készpénzes fizetés tranzakciók mindinkább elektronikussá válnak. Egyre több adat áll majd rendelkezésre a banki ügyfelek fizetési szokásairól / viselkedéséről. Ez lehetőséget teremt a mainál mélyebb elemzések elvégzéséhez: pontosabb képet lehet majd kapni az ügyfelekről, értékesítési és kockázatkezelési céllal egyaránt.

– Megtakarítások, költségcsökkentés

Jelenleg a készpénzes fizetésen és a napközbeni elszámolási ciklusokon alapuló folyamatok jelentős mértékű manualitást tartalmaznak. Ezek elhagyása és az automatizmusok bevezetése egyaránt szükséglet és lehetőség is, amelyekkel lényeges költséghatékonyság-növekedés érhető el.

A banki működés érintett területei az azonnali fizetési rendszer bevezetése során

KPMG támogatás – Miért a KPMG?

A KPMG az elmúlt években fokozott figyelmet fordított az ügyfelek számára nyújtható, minél teljesebb, komplex tanácsadási szolgáltatások kialakítására. Így az azonnali fizetés bevezetésének minden lépésében és minden területén kiemelkedő hozzáértéssel tudjuk támogatni ügyfeinket. Instant payment tanácsadási szolgáltatásunk során IT tanácsadási, üzleti tanácsadási valamint pénzügyi kockázatkezelési és szabályozási tanácsadási szakértőink közösen kínálnak átfogó tanácsadási szolgáltatást, ügyfeink minden igényét kielégítve.

A KPMG a fentiekben bemutatott témák közül minden területen képes nemzetközi tapasztalaton alapuló, hatékony segítséget nyújtani.

Szakértőink több olyan projektben közreműködtek tanácsadóként, melyek nemzetközi fizetési rendszereket érintettek (pl. UK – Faster Payment System, ausztrál azonnali fizetési rendszer), és a GIRO munkáját is támogatják az azonnali fizetési rendszer központi infrastruktúrájának kiépítésében. A KPMG hálózat Pénzforgalmi globális munkacsoportja 15 országból összesen 70 szakértőt foglal magában, és ezt a tudásbázist örömmel elérhetővé tesszük ügyfeink számára is.

A KPMG csapata továbbá élen jár a robotizáció területén, amely hatékony módja lehet a banki működés üzemidőn kívüli biztosításának és egyben a működési költségek jelentős csökkentésének is.

Kapcsolat:

Taksz Ildikó

Partner

Pénzügyi szektor vezető

M: +36 70 708 0023

E: ildiko.taksz@kpmg.hu

Kórász Tamás

Partner

Informatikai tanácsadás

M: +36 70 333 1507

E: tamas.korasz@kpmg.hu

KPMG Tanácsadó Kft.

H-1134 Budapest,

Váci út 31

KPMG.hu

Rakó Ágnes

Partner

Pénzügyi szabályozási és

kockázatkezelési tanácsadás

M: +36 70 370 1792

E: agnes.rako@kpmg.hu

Az itt megjelölt információk tájékoztató jellegűek, és nem vonatkoznak valamely meghatározott természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli szervezet körülményeire. Társaságunk ugyan törekszik pontos és időszzerű információkat közölni, ennek ellenére nem vállal felelősséget a közölt információk jelenlegi vagy jövőbeli hatályosságáért. Társaságunk nem vállal felelősséget az olyan tevékenységből eredő károkért, amelyek az itt közölt információk felhasználásából erednek, és nélkülözik társaságunknak az adott esetre vonatkozó teljes körű vizsgálatát és az azon alapuló megfelelő szaktanácsadást.

A KPMG név, a KPMG logó a KPMG International lajstromozott védjegye.

© 2018 KPMG Tanácsadó Kft., a magyar jog alapján bejegyzett korlátozott felelősségű társaság, és egyben a független tagtársaságokból álló KPMG-hálózat magyar tagja, amely hálózat a KPMG International Cooperative-hoz ("KPMG International"), a Svájci Államszövetség jog alapján bejegyzett jogi személyhez kapcsolódik. Minden jog fenntartva.

Fotó fent: Jonas Leupe, Unsplash